

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 294/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a zo sudcov Ladislava Duditřa a Miroslava Duriřa (sudca spravodajca) v konaní podľa řl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sřažnosti sřažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Ličák, Záhradná 19/468, Kapuřany, proti postupu Okresného súdu Preřov v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 143/2002 a proti postupu Krajského súdu v Preřove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 116/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sřažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sřažnosť sřažovateľa a skutkový stav veci

1. Sřažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sřažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. februára 2021 domáha vyslovenia poruřenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa řl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Preřov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 143/2002 a postupom Krajského súdu v Preřove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 116/2019 (ďalej aj „napadnuté konania“). Sřažovateľ v petite ústavnej sřažnosti navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu a krajskému súdu prikázal v napadnutých konaniach konať bez zbytočných prietáhov, a zároveň požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 171 191 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sřažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sřažovateľ je stranou v konaní o zaplatenie peňažnej sumy v procesnom postavení žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie pozemkov žalovaným, ktoré patria žalobcovi. Žalobou doručenou okresnému súdu 6. augusta 2002 sa sřažovateľ domáhal zaplatenia sumy 17 191,94 eur s prísluřenstvom, ako aj náhrady trov konania.

3. Podľa sťažovateľa dochádza v napadnutom konaní okresného súdu a krajského súdu k priet'ahom a vec nie je ku dňu doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončená.
4. Devätnásť rokov trvajúce priet'ahy podľa sťažovateľa vyhovujú žalovanému, ktorý bez právneho titulu užíva pozemky sťažovateľa a nechce ich ani odkúpiť.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podstatou argumentácie sťažovateľa je tvrdenie o tom, že od podania žaloby ubehlo už 19 rokov, no bez konečného rozhodnutia vo veci.
6. Sťažovateľ nepodal sťažnosť na priet'ahy v napadnutých konaniach predsedovi okresného súdu a predsedovi krajského súdu z dôvodu, že podľa jeho názoru ide o extrémne dlhé priet'ahy, ktoré by už sťažnosť neodstránila. Sťažovateľ poukazuje na to, že v zmysle judikatúry sťažnosť predsedovi všeobecného súdu na priet'ahy v konaní nepredstavuje účinný prostriedok nápravy.
7. Podľa sťažovateľa okresný súd a krajský súd porušujú jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.
8. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ neuvádza prehľad procesných úkonov, ktoré boli vykonané okresným súdom a krajským súdom. Sťažovateľ argumentuje celkovou neprimeranou dĺžkou konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovateľ namieta, že došlo k porušeniu jeho označeného základného práva v napadnutom konaní okresného súdu a krajského súdu. Podľa jeho názoru okresný súd a krajský súd v napadnutom konaní porušujú základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.
10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol, či bolo v napadnutom konaní vedenom na okresnom súde a na krajskom súde rozhodnuté. Ústavný súd zistil, že okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 9 C 143/2002-654 z 20. mája 2019 a krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 2 Co 116/2019 zo 17. februára 2021.
11. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).
12. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu alebo iného štátneho

orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

13. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla ústavná sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú. Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci.

14. V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu:

15. Ústavný súd zistil, že okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 9 C 143/2002-654 z 20. mája 2019. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté konanie na okresnom súde, v ktorom malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základného práva, síce nebolo právoplatne skončené, avšak v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (sťažnosť doručená ústavnému súdu 16. februára 2021) už bolo na súde prvej inštancie meritórne rozhodnuté, teda v konaní pred okresným súdom bol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa.

16. V nadväznosti na to ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti konštatoval, že v čase, keď bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu doručená, t. j. 16. februára 2021, už bol zo strany okresného súdu odstránený stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ nachádzal, a k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľa zo strany okresného súdu už nedochádzalo.

17. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 143/2002, podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom krajského súdu:

18. Z vyžiadaného spisu všeobecného súdu ústavný súd zistil, že na úradnej tabuli krajského súdu bolo od 8. februára 2021 do 18. februára 2021 zverejnené upovedomenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu 17. februára 2021. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté konanie na krajskom súde, v ktorom malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základného práva, síce ešte nebolo právoplatne skončené, avšak v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (sťažnosť doručená ústavnému súdu 16. februára 2021) už bolo odvolacím súdom na úradnej tabuli zverejnené upovedomenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku a sťažnosť bola podaná jeden deň pred vyhlásením rozhodnutia krajského súdu. Z toho vyplýva, že ústavná sťažnosť bola podaná v čase, keď v dôsledku zverejnenia termínu verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu bolo zrejmé, že krajský súd už vykonal všetky úkony smerujúce k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa (smerujúce k meritórnemu vybaveniu veci), ktoré podľa zákona vykonať mohol, a do úvahy už prichádzalo len vykonanie posledného úkonu, ktorým bolo verejné vyhlásenie rozsudku. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť bola podaná účelovo, keďže v čase jej podania už muselo byť sťažovateľovi zrejmé, že nasledujúci deň bude v dôsledku vyhlásenia rozsudku stav jeho právnej neistoty v napadnutom konaní vedenom na krajskom súde odstránený. Vzhľadom na zverejnenie termínu verejného vyhlásenia rozsudku v čase podania ústavnej sťažnosti k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľa zo strany krajského súdu už ďalej nemohlo dochádzať.

19. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 116/2019, podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2021

Libor Duľa
predseda senátu